

„БРАТЧЕТАТА НА ГАВРОШ“ – ХРИСТО СМИРЕНСКИ

ТЕМА: Стихотворението „Братчетата на Гаврош“ поставя темата за социалната несправедливост в българското общество в началото на ХХ век.

ГЕРОИТЕ: Гаврошовците са най-безпомощните и най-трагичните жертви на града, към които той се отнася жестоко и несправедливо.

ПРОСТРАНСТВОТО В СТИХОТВОРЕНИЕТО: Това е самият град, който не е назван конкретно, защото образът му е универсален. Градът е представен като чудовище, което унищожава бедните деца. Образът на града е изграден посредством само два елемента от неговото пространство – **уличния ъгъл** и **тротоара пред витрините**. Въпреки това в съзнанието на читателя образът на града е пълен и завършен.

ВРЕМЕТО В СТИХОТВОРЕНИЕТО: Конкретно историческо време не е посочено, защото темата за социалното неравенство е вечна. Авторът ни представя своите герои на фона на вечерта, защото през този момент от денонощието хората имат най-силна нужда от топлина и обич. Вечер най-силно личи контрастът между фалшивия блясък на града и посърналите лица на малките бездомници, застанали пред осветените витрини.

КАКВО НИ КАЗВА СТИХОТВОРЕНИЕТО

Стихотворението „Братчетата на Гаврош“ поставя темата за социалната несправедливост в българското общество в началото на ХХ в. Това е една от основните теми в творчеството на Христо Смиренски.

КОМПОЗИЦИЯ:

Стихотворението започва и завършва с една и съща строфа, която е като рамка на произведението. Наричаме този похват **кръгова композиция**. Чрез него се създава усещане за обреченост и безизходица, за вечна несправедливост и страдание, от които няма спасение. Така образът на града от първата и последната строфа се превръща и в рамка на живота на гаврошовците.

ОТНОШЕНИЕТО НА ЛИРЧЕСКИЯ ГОВОРИТЕЛ:

Творбата е **протест** срещу социалното неравенство и контрастите в обществото. Градът е олицетворение на обществото, към което лирическият говорител отправя своя гняв. В това общество гаврошовците са най-невинните жертви.

С много **болка и страдание** поетът изобразява децата, впили жадно очи във витрините, пълни с недосегаеми за тях неща. В живота си самият той често е изпитвал недоимък, затова съпричастието му към тяхната съдба е изразено ярко в стихотворението. Строфите, посветени на каменния град, са изпълнени с упрек към безразличието и жестокостта му към децата. Болката от излъганите детски мечти е показана най-ясно в гневния въпрос, зададен в четвърта строфа.

ГЕРОИТЕ В СТИХОТВОРЕНИЕТО

Гаврошовци – идва от името на Гаврош – герой в романа на френския писател Виктор Юго.

Гаврош е малко момче, което израства по улиците на Париж. Загива в името на справедливостта по време на Парижките бунтове през 1832 г.

Гаврошовците са най-безпомощните и най-трагичните жертви на града, към които той се отнася жестоко и несправедливо. От раждането си те са обречени на страдание и нищета. Като всички деца по света, и малките гаврошовци жадуват обич, но получават само безразличие. Често те „поглъщат“ с очи отрупаните витрини на магазините, но са принудени да си тръгнат с въздишки и с празни ръце. Децата на града твърде рано опознават мизерията и се сблъскват с жестокостта на живота. Каменният град убива мечтите им и ги кара да се чувстват излишни.

Градът е представен като чудовище, което унищожава децата си. Основен похват при изграждането на образа му е **олицетворението**. Той е окъпан в изкуствен блясък и светлини, притежава разкошни витрини и празничен лукс, но е безразличен и студен към страданията на малките бездомници. Фалшивият блясък е в контраст с чистите души на гаврошовците. На някои от обитателите си той дава всичко, а на децата отнема всичко и ги обрича на вечно страдание.

ЗАДАЧА:

1. Припомнете си текста на стихотворението.

